

7. **חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי** **7.11 קייטנות ומחנות קיץ** **7.11-27 מחנות קיץ – בריאות, תברואה ורפואה**

1. **מבוא**

1.1 **תמצית**

סעיף זה מכיל את ההוראות המחייבות בנושא של בריאות, תברואה ורפואה לפעילות במחנה שנועדו לסייע במניעת תחלואה במהלך הפעילות במחנה.

1.2 **מטרת הפרסום**

א. **התוקף:** החל מ-1 באפריל 2011

ב. **התחולה:** ילדי כיתות ג'–י"ב

ג. **הסטטוס:** החלפה

ד. **חוזרים קודמים באותו נושא**

– סעיף 7.11–20, "קייטנות ומחנות קיץ – בטיחות ותברואה", בחוזר הוראות הקבע סד/10(ב) – **מבוטל**

– סעיף 5.1–32, "**הבטחת הבטיחות בקייטנות ובמחנות קיץ**", בחוזר הוראות הקבע סב/6(ב), "הבטחת הבטיחות במערכת החינוך" – **מבוטל**.

ה. **חוזרים קודמים בנושאים קשורים**

- סעיפים 6.2–24 עד 6.2–27 בחוזר הוראות הקבע סה/9(ג), "טיולים – היבטים פדגוגיים-ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים והביטחון בפעולות חוץ-בית-ספרית" – **בתוקף**
- סעיף 6.2-28 בחוזר סו/3(א) "חוזר טיולים – תיקון לסעיף 6.2-24 בחוזר הוראות הקבע סה/9(ג)" – **בתוקף**.

1.3 **התפוצה**

החוזר יופץ לכל העוסקים במחנות: מנהלי המחנות, מנהלי המחלקות לחינוך ברשויות, מנהלי היחידות לנוער ברשויות, מנהלי מינהל החברה והנוער במחוזות, מנהלי תחום הנוער והקהילה במחוזות, המפקחים המחוזיים לנושא מחנות במחוזות, תנועות הנוער, החברה למתנ"סים, מוסדות ממשלתיים נוספים שיש להם מעורבות בנושא המחנות, כמו משרד הבריאות, משרד הפנים, משטרת ישראל, נציבות שירותי הכבאות וההצלה, המוסד לבטיחות ולגיהות, החברה להגנת הטבע, רשות הטבע והגנים הלאומיים והקרן הקיימת לישראל.

1.4 **יישום ומעקב**

- יועצי בטיחות מטעם המחוז יפקחו על המחנות ויבקרו בהם.
- מפקחים מטעם המחוז של משרד הבריאות יפקחו על המחנות.
- פקחי טיולים יבצעו ביקורות במחנות.

1.5 **הגורם האחראי**

א. **שם היחידה:** המזכירות הפדגוגית

- ב. בעל התפקיד: המפקחת על תחום הבריאות
ג. מספר הטלפון: 02-503451
ד. הדואר האלקטרוני: iritli@education.gov.il

2. מזון, בריאות והיגיינה

2.1 המטבח

הערה: בסעיף זה הנחיותינו מתייחסות למטבח מרכזי או לכמה מטבחים המנוהלים בתוך מחנה גדול.

- 2.1.1 המטבח יוקם במרחק של 100 מ' לפחות מחדרי השירותים ותוך התחשבות בכיווני הרוחות או בהתאם להנחיות המפקח של משרד הבריאות לקראת הקמת המחנה. יובהר כי במקרים חריגים יאושר המיקום על ידי מפקח של משרד הבריאות מלשכת הבריאות שהמחנה בתחומה.
- 2.1.2 במבנה מטבח קבוע ומרכזי יתקיימו, לפי תקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים לבתי אוכל). סוגי המזון המוכן והמוגש במטבח המרכזי יאושרו בהתאם לתשתיות.
- 2.1.3 במטבח יתקיימו התנאים האלה:
- המבנה ישמש אך ורק כמטבח.
 - במקום ימצאו שולחנות עבודה מצופי בחומר אטום שאפשר לרחוץ אותו.
 - הכלים והמצרכים יאוחסנו על אצטבאות שגובהן 30 ס"מ מהרצפה לפחות.
 - הלחם יהיה ארוז באריזה המקומית של המאפייה ויאוחסן בקופסת קרטון נקייה המונחת על אצטבה או בארון מרושת המונע חדירת חרקים ומכרסמים. הארון יהיה סגור בעל עת.
 - במטבח יהיה ברז ובו מים זורמים לשטיפת כלים.
 - מתחת לברז יותקנו שולחן רחצה וכיור לשטיפת הכלים. הכיור ואזור השטיפה ינוקו משאריות מזון מיד בתום שטיפת הכלים.
 - במטבח יותקנו ווים לתליית הסירים הרחוצים בגובה של 50 ס"מ מהרצפה לפחות.
- 2.1.4 הכנת המזון תיעשה על פי ארבעת כללי היסוד לטיפול נכון במזון (לפי נוהל ההדרכה של משרד הבריאות):
- רכישת מזון ממקומות בטוחים
 - מניעת חדירה של חיידקים למזון
 - מניעת ריבוי חיידקים במזון
 - הרחקת חיידקים מכלים וממזון.
- יש לדאוג למניעת כניסה של אנשים למטבח המחנה אלא לצורכי עבודה בלבד.
- 2.1.5 **אחסנת אשפה ופינויה**
- האשפה במטבח תאוחסן במכלים בעלי מכסה תקין.
 - בתוך המכל תהינה שקיות מפוליאתילן (ניילון) גודל המתאים למכל.
 - האשפה תפונה מהמטבח פעם ביום לפחות אל מכל אשפה מרכזי (צפרדע) המותקן במרחק של 50 מ' מהמטבח.

ד. המשטח של מקלי האשפה יהיה נקי בכל עת.

2.1.6

בריאות והיגיינה של עובדי המטבח

- א. עובד המטבח במחנה יידרש להמציא אישור רפואי כי הוא בריא לחלוטין ורשאי לעבוד במטבח, או שהוא יאושר על ידי הסמכות הרפואית במחנה (חובש או רופא).
- ב. העובד במטבח המחנה חייב להקפיד על ניקיון גופו ועל ניקיון בגדיו שיהיו בהירים ומיועדים לעבודת המטבח, וכן עליו להקפיד על הכללים הנדרשים לשמירה על ההיגיינה הסביבתית.
- ג. לא יעבוד במטבח המחנה מי שנתקיים בו אחד מאלה:
(1) הוא חולה במחלה מידבקת או נושא טפילים של מחלה מידבקת (המחלה אושרה על ידי גורמי הרפואה במחנה – חובש או רופא; לצורך זה יש לבצע בדיקות צואה מתאימות).
(2) על גופו יש חבורות, חטטים או פצעים פתוחים או מוגלתיים (אף אם הם מכוסים בתחבושת).
- ד. בעת העבודה במטבח לא יענדו העובדים תכשיטים על ידיהם, ושערם יהיה אסוף.

2.2 מזון

2.2.1

הכנסת מזון למטבח שדה במחנה

א. לשטח המחנה לא יוכנסו מצרכי המזון האלה:

- קרמים, קצפות ורטבים
 - מיונז
 - חלב שאינו מפוסטר או מעוקר
 - בשר, עוף, דגים ומוצריהם (מבושלים או בלתי מבושלים, טחונים או בלתי טחונים, קפואים או בלתי קפואים), אלא אם כן הם משומרים וארוזים בקופסאות סגורות הרמטית.
- ב. באתרים שיש בהם מטבח מרכזי העומד בתנאי "בית אוכל" מותר להכין מוצרים שמעבר למצוין בטבלה באישור משרד הבריאות, בהתאם לתשתית התברואתית במטבחי שדה או ב"תת-מטבחים". בהתאם להגדרות משרד הבריאות יוכנו המוצרים המפורטים בטבלה שלהלן.
- ג. השימוש בפריטי המזון המפורטים בטבלה שלהלן מותר בכפיפות לאישור של לשכת הבריאות ולמילוי התנאים המצוינים לצדם:

התנאים	מצרך המזון
ממקור מאושר, ארוזים באריזה המקורית של היצרן	מצרכי מזון משומרים
(א) ארוזים באריזות מקוריות, סגורות ונקיות (ב) טריים מדי יום	חלב, מוצרי חלב וגבינות
ארוזים באריזה המקורית של היצרן	מרגרינה, חמאה וריבה
נקיות ושלמות (לא סדוקות)	ביצי תרנגולת

דברי מאפה	ארזים, יבשים ובלתי מצופים
שוקולד ודברי מתיקה	עטופים
פרות וירקות	טריים או מיובשים
לחם	אספקה יומית ממאפייה מאושרת

2.2.2 הטיפול במזון

- א. לא יוחזקו במחנה ולא יוגשו למשתתפים בו שאריות מזון או מאכלים מארוחה אחרת.
- ב. המאכלים יוכנו סמוך ככל האפשר לשעת האכילה.
- ג. ש להימנע מנגיעה מיותרת במצרכי המזון.
- ד. המזון יאוחסן בכלים נקיים וסגורים.
- ה. מאכלים הנאכלים חמים יוחזקו עד להגשתם במכל חימום, בטמפרטורה של מעל 70 מעלות צלזיוס.
- ו. מאכלים הנאכלים קרים יוחזקו בקירור פעיל, בטמפרטורה של עד 4 מעלות צלזיוס.
- ז. הובלת המאכלים תיעשה במכלים נקיים וסגורים. המכלים ינוקו מיד לאחר השימוש.
- ח. פרות וירקות יש לרחוץ באופן יסודי ביותר, בתמיסת דטרגנט, ולאחר מכן לשטפם היטב במים זורמים (על פי הנוהל של משרד הבריאות).
- ט. המטפלים במזון ירחצו את ידיהם בסבון באופן יסודי לפני התחלת העבודה, לאחר כל הפסקה בעבודה או פעולה שאינה קשורה במזון, בין פעולות מסוגי מזון שונים ובעיקר אחרי ביקור בשירותים.

2.3 מים

2.3.1 מקורות המים ודרכי אספקתם

- א. המים שיסופקו למחנה יהיו ממקור וממכלים נקיים ואטומים שאושרו בידי לשכת הבריאות.
- ב. כמות המים שתסופק תהיה לפחות 40 ליטר ליום לנפש.
- ג. המים המיועדים לשימוש במטבח המחנה יסופקו במכל המיועד למטרה זו בלבד. אף שלמטבח יסופק מכל נפרד, המכל יהיה מחובר למערכת המים הכללית של המחנה.
- ד. מערך בדיקת המים והטיפול בהם יהיה בהתאם להנחיות של משרד הבריאות.

2.3.2 הטיפול במים

- א. המים ייבדקו שלוש פעמים לפחות: שבוע לפני הקמת המחנה, יומיים לפני תחילת הפעילות ובמהלך הפעילות, בהתאם להנחיות משרד הבריאות.
- ב. רכז התברואה של המחנה יבדוק בכל יום את המים כדי לוודא שאין בהם שאריות של חומרי חיטוי, וירשום את הממצאים. לשם כך יש להצטייד בערכות בדיקה מתאימות.
- ג. פעולות החיטוי של המים תיעשינה על ידי אדם שהוסמך לפעולה זו על ידי משרד הבריאות.

2.3.3 רחיצת כלי אוכל

- א. בשטח המחנה יימצא מתקן לרחיצת כלי אוכל.
- ב. מתחת למתקן תהיינה תעלות ניקוז פתוחות להרחקת מי השטיפה אל מחוץ לשטח המחנה או בור סופג בנפח של מטר מעוקב אחד לפחות אשר ימולא באבנים או בחצץ, בהתאם לאישור משרד הבריאות.
- ג. מעל למתקן יותקנו ברזים זוגיים נגדיים כדי לאפשר רחיצת כלים משני הצדדים.
- ד. המפתח לכמות הברזים בחדר האוכל יתייחס לכלל האוכלים במחזור אכילה אחד לפי ברז אחד ל-25 ילדים.
- ה. שטיפת הכלים תיעשה במים זורמים ובחומרים שאושרו בידי משרד הבריאות.

2.4 שירותי שדה

- 2.4.1 השירותים והמשתנות יהיו עשויים מאחד או מיותר מהסוגים המפורטים בתקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים למחנות ומחנות נופש). הם ייבנו, יוחזקו ויסולקו בהתאם לתנאים המפורטים בתוספת הראשונה לתקנות אלו ולפי הכתוב בתדריך של משרד הבריאות.
- 2.4.2 השירותים יסומנו באופן ברור ונראה לעין. במחנות הממוקמים בטבע יהיה הסימון כדלהלן:
 - א. הדרך לשירותים תשולט בשילוט זוהר וברור.
 - ב. בשעת הלילה תואר הדרך במנורות או בכל דרך בטוחה אחרת.
- 2.4.3 בסמוך לשירותים או לשוחות יותקנו ברזי מים זורמים לשטיפת ידיים לאחר השימוש בשירותים. ליד הברזים יימצא תמיד סבון.
- 2.4.4 יש למנות אחראי שתפקידו יהיה לדאוג לניקיון השירותים והמשתנות.
- 2.4.5 במחנה שיש בו שירותי שדה או שירותים כימיים יוקמו מקומות המגורים במרחק שאינו פחות מ-50 מ' מהשירותים הקרובים ואינו עולה על 100 מ' מהם. ניקוז השירותים יהיה באישור משרד הבריאות.

2.5 המקלחות

- 2.5.1 במחנה הכולל לינה תוקצינה מקלחות נפרדות לשני המינים. לכל 50 איש תהיה מקלחת אחת לפחות.
- 2.5.2 מקלחת שדה תעמוד בתנאים האלה:
 - א. ניקוז המקלחת יהיה באמצעות בור לספיגת מי הדלוחין או תעלות ניקוז אל מחוץ לשטח המחנה או באמצעות פתרון אחר שיניח את דעתו של משרד הבריאות.
 - ב. רצפת המקלחת תהיה בנויה מבטון או מאריחים.
 - ג. רצפת המקלחת תישטף מדי בוקר במברשת ובמים ובתמיסה של חומר מחטא שאושר בידי משרד הבריאות.

2.6 ניקוז שפכים

- 2.6.1 לניקוז המים במחנה (ממקלחות, מהמטבח וכד') יוכנו בורות סופגים. אפשר לנצל את הטופוגרפיה לניקוז ללא בור סופג, באישור משרד הבריאות.

2.6.2 ניקוז הדלוחין יהיה באמצעות צנרת סגורה שתוביל לבורות סופגים או למערכת ביוב מרכזית שתאושר על ידי משרד הבריאות.

2.7 חומרי ניקוי, הדברה וחיטוי

2.7.1 במחנה יימצא תמיד מלאי של חומרי ניקוי (לרבות סיד וגיר במקרה של שירותים המבוססים על בורות ספיגה), נייר טואלט וסבון בכמות מספקת לתקופת המחנה.

2.7.2 חומרי החיטוי והדברה יאוחסנו במקום נפרד המיועד למטרה זו בלבד. מקום זה יהיה נעול בכל עת, והמפתח יימצא בידי מנהל המחנה.

2.7.3 המקומות שבהם יאוחסנו חומרי הניקוי והדברה ישולטו בשלט "זהירות, חומרי ניקוי/חומרי הדברה! לא למאכל!".

2.7.4 השימוש בחומרי הדברה ייעשה בידי מדביר מוסמך בעל רישיון.

2.8 מכלי האשפה

2.8.1 אשפה מכל סוג שהוא תפונה מהמחנה בשקי פוליאטילן פעם ביום לפחות. הפינוי ייעשה בידי הרשות המקומית או בידי קבלן פרטי מאושר.

2.8.2 בתוך המחנה יפונו פחי האשפה הקטנים שבאזור המגורים, השירותים והמטבח שלוש פעמים ביום לפחות למשטח מרכזי שייקבע בתיאום עם משרד הבריאות.

2.8.3 במחנה הכולל מגורים יוצבו ליד מקומות המגורים מכלי אשפה מרכזיים. מכלי האשפה יעמדו בתנאים האלה:

א. הם יוצבו במרחק של 50 מ' ממטבח המחנה.

ב. השטח שמסביב למכלי האשפה ומתחתם יהיה נקי בכל עת.

ג. בתוך כל מכל תהיה שקית פוליאטילן המתאימה לגודל המכל.

2.9 ניקוי השטח בסיום המחנה

מנהל המחנה לא יעזוב את השטח אלא לאחר שתבוצענה הפעולות האלה:

2.9.1 סתימה של כל בורות הניקוז ובורות השירותים;

2.9.2 ניקוי כללי של שטח המחנה והרחקת כל פסולת ואשפה.

3. ניהול הרפואה במחנה

3.1 כללי

3.1.1 א. הניסיון מלמד שמתן שירותי רפואה הולמים במסגרת מחנה תורם משמעותית להפחתת מספר החניכים הנושרים ממנו במהלך הפעילות בו ובכך להעצמת החוויה הן של החניכים הצעירים והן של הוריהם.

ב. הניסיון גם מלמד שהעמדת שירותי רפואה מתקדמים, הכוללים כוח אדם מיומן, ציוד מתקדם ודרכי תקשורת, תורמת משמעותית לרמת הביטחון של סגלי המחנות, וכפועל יוצא מכך מעצימה את החוויות ואת הפעילויות ומקטינה משמעותית את מספר החניכים המופנים הביתה מסיבות רפואיות.

ג. המרפאה במחנה נותנת שירותי רפואה לכל החניכים, המדריכים, אנשי הסגל והמנהלה, ובכלל זה המבקרים והאורחים במידת הצורך.

להלן הגדרות המתייחסות לסוגי המחנות ולכשירותם של אנשי הרפואה:

א. מחנה משולב (גדול)

מחנה גדול במיוחד, המאכלס למעלה מ-800 חניכים בו-זמנית.

ב. מחנה רגיל

מחנה המאכלס בו-זמנית כמה מאות של חניכים ולא יותר מ-800 חניכים בו-זמנית.

ג. מגיש עזרה ראשונה (מע"ר)

בוגר קורס 44 שעות בעזרה ראשונה המשתתף פעם בשנתיים בקורס רענון בן 20 שעות וברשותו תעודה המעידה על כך.

ד. חובש

1) בוגר קורס חובשים שלב 6 ומעלה בצה"ל שברשותו תעודה המעידה על כך והמשרת בשירות פעיל במילואים ובידו פנקס מילואים בתוקף

2) חובש/נהג שעבר קורס נהגי אמבולנס במד"א והוא פעיל במד"א כעובד או כמתנדב

3) בוגר קורס נהגי אמבולנס של מד"א שאינו פעיל במד"א אך משתתף פעם בשנתיים בקורס רענון בן שלושה ימים הכולל יום התנסות על אמבולנס, וברשותו תעודה המעידה על כך (אם טרם עברה שנה מיום סיום קורס נהגי האמבולנס הוא פטור מקורס הרענון).

ה. אחות

ככלל יש עדיפות לאחות (על פני מע"ר או חובש) כאיש צוות רפואי במחנה. תנאי הסף יהיו: אחות מוסמכת העוסקת במקצוע הסיעוד באופן סדיר או שעסקה בו בעבר באופן סדיר, ובתנאי שלא עברו מעל ל-3 שנים מיום שסיימה את תפקידה.

ו. פרמדיק

מי שסיים לימודי תואר ברפואת חירום או נושא תעודה של פרמדיק מטעם מד"א (פרמדיק פעיל, העושה לפחות 6 משמרות בחודש על ניידת טיפול נמרץ – נט"ן, יכול לשמש חובש; פרמדיק שאינו פעיל יעבור השתלמות בדומה לחובש צבאי ולחובש נהג שאינו פעיל במקצוע).

ז. רופא

בעל רישיון לעסוק ברפואה בישראל, מומחה ברפואת ילדים או ברפואת משפחה הממשיך להיות פעיל ולעסוק בתחום זה ושעבר בשנתיים האחרונות השתלמות A.T.L.S.

ח. ציוד רפואי

הציוד המיועד להגשת עזרה ראשונה ולטיפול רפואי, לרבות תרופות, בתכולה המינימאלית המפורטת ב-3.4.5 להלן.

3.2 פירוט דרישות המינימום לניהול הרפואה במחנות משולבים (מחנות גדולים)

3.2.1 המרפאה

א. המרפאה תמוקם במקום מוגן ומוצל, מופרד משטח הפעילות.

ב. המרפאה תהיה מחוברת לחשמל יציב ורציף.

- ג. במידת האפשר יהיו בכל חדרי הטיפולים כיוור עם מים זורמים ופתח לביוב לניקוז המים.
- ד. סמוך למתחם המרפאה יותקנו כיוור לרחצה ומתקן מים קרים לשתייה.
- ה. למרפאה יוקצו שני מכשירי טלפון לפחות (ניידים או קבועים) לפי הפירוט הזה:
- 1) מכשיר נייד או נייד שיהיה בנקודת הקליטה והרישום
 - 2) מכשיר נייד שיוחזק אצל מנהל המרפאה או אצל החובש התורן.
- ו. המרפאה תחולק לאזורים תפקודיים אלו:**
- 1) אזור פתוח במבואה לצורך קליטה ורישום
 - 2) חדר טיפולים, רצוי ממוזג, שישמש לטיפולים שוטפים על ידי חובשים. בחדר זה יימצאו מיטת טיפולים, שולחן טיפולים, כיסאות וארון ציוד רפואי
 - 3) חדר רופא שהוא מקום סגור, עם דלת, רצוי ממוזג, ובו מיטת טיפולים, שולחן ושני כיסאות (מקום זה יהיה מופרד משאר האזורים במרפאה כדי לאפשר פרטיות מוחלטת)
 - 4) חדר ארונות לציוד רפואי עם תאורה ועם אפשרות לנעילה (הכניסה לחדר תהיה רק באישור אחראי המרפאה או הרופא)
 - 5) אוהל או אזור בידוד היכול להכיל 5-10 מיטות לפחות שישמש לחולים בלבד.
- ז. תובטח גישה של רכב פינני אל המרפאה וממנה.

ציוד ושיטות ניהול ידע רפואי

3.2.2

- א. לפני תחילת המחנה ירוכז כל המידע הרפואי על צוות המדריכים, על החניכים, על המלווים ועל אנשי המינהלה. הריכוז יהיה במידת האפשר במערכת ממוחשבת. המערכת תדע לזהות את שם החניך ובעיות רפואיות מיוחדות המפורטות בהצהרת הבריאות של החניך. "כרטיס החניך" יכלול מידע על רגישויות לתרופות, על מחלות כרוניות ועל כל בעיה נוספת שהחניך והוריו מדווחים עליה.
- ב. ציוד רפואי ותרופות יאופסנו בחדר ציוד רפואי ותרופות או בארון ייעודי לתרופות. יהיו ארונות נפרדים לאפסון תרופות באישור רופא ותרופות באישור חובש.
- ג. יש לחדש את המלאי של הציוד הרפואי בהתאם לציוד הנצרך ובהתאם לנדרש. זמן ההשלמה של ציוד נדרש לא יעלה על 24 שעות.
- ד. כל מלווה רפואי (רופא, חובש או מגיש עזרה ראשונה) המתלווה לטיול או לפעילות שטח במסגרת המחנה נדרש לשאת תיק ובו ציוד רפואי. תכולת התיק תהיה על פי המפורט ב-3.4.5 להלן.
- ה. במרפאה ינוהל יומן תרופות ובו מצאי של כל התרופות הקיימות, לרבות השימוש והבלאי שלהן, וכן מעקב אחר חניכים הצורכים תרופות.
 - ו. כל טיפול הנעשה במרפאה, הן על ידי חובש והן על ידי רופא, יירשם ביומן טיפולים מסודר שיכלול את פרטי המטופל, כגון כתובתו, גילו, הסיבה שבגינה הגיע למרפאה והטיפול הרפואי שניתן לו.
 - ז. כלל הפעולות הטיפוליות המתבצעות על ידי הרופא תתועדנה במידת האפשר בצורה ממוחשבת ישירות לגיליון החניך הנמצא במערכת המידע הממוחשבת, ואם אין מחשב, בצורה ידנית ליומן הרופא.

צוות המרפאה

3.2.3

- א. יש לשאוף שצוות המרפאה יהיה קבוע במהלך המחנה כולו.
- ב. במרפאה הממוקמת במחנה משולב יוצבו בעלי התפקידים האלה לפחות:
- 1) **מזכיר:** המזכיר יהיה איש מהצוות הרפואי שיאייש את המרפאה ביום ובלילה לצורך רישום וקליטה של החניכים המגיעים למרפאה.
 - 2) **אחראי מרפאה:** אחראי המרפאה מופקד על ארגון המרפאה ועל תפעולה וכן על צוות המרפאה. כאחראי מרפאה ישמש רק מי שבידו תעודה של חובש לפחות.
 - 3) **רופא:** הרופא יימצא בכל שעות הפעילות במרפאה או בנקודת ריכוז שתוגדר מראש.
 - 4) **חובשים:** במשך כל שעות הפעילות של המרפאה יימצאו בה חובשים בהתאם לטבלת כמות החובשים הנדרשת המופיעה בנספח א של [סעיף 7.11-21 בחוזר זה \(ט/8\(ג\)\)](#). במשך הלילה יימצא במרפאה חובש תורן אחד לפחות, ומקום הימצאו במרפאה יסומן ויוגדר מראש, ובכלל זה האמצעים המידיים לאיתורו (מס' טלפון נייד או מירס).
 - 5) **מגישי עזרה ראשונה:** אפשר להסתייע במגישי עזרה ראשונה בנוסף לצוות החובשים, אולם בכל מקרה הם לא ישמשו תחליף לחובש.
 - 6) **מלווה רפואי בעת פינוי:** יש להכין מראש מלווים לליווי לבתי חולים מתוך סגל המדריכים או הצוות הרפואי.
- ג. יש לקבוע שעות קבלה במרפאה למקרים שוטפים כדי לאפשר לצוות המרפאה מנוחה סבירה.

3.3 תהליך הקליטה והטיפול הרפואי בשגרה

3.3.1 רישום ובדיקה של רקע רפואי

תיעשינה הפעולות האלה:

- א. זיהוי החניך
- ב. **בדיקת הרקע הרפואי:** השוואה לרשימת המדווחים כסובלים מבעיות רפואיות
- ג. **סיווג ראשוני של התלונה**
- ד. **מיפוי השיוך של המתלונן למטרות מניעה ושילית מגמה לפי הסיווג הזה:**
 - 1) אזור המחנה שהחניך שוה בו
 - 2) האזור שבו נגרמה הפגיעה
 - 3) השיוך הקבוצתי (קן, שבט וכד').

3.3.2 הפקת טופס מבקר במרפאה

- א. הטופס יכיל את הפרטים שצוינו לעיל לעיונו של החובש וכן שאלות מנחות לבדיקה של החובש.
- ב. הטופס ייערך על ידי רופא שפרטיו יצוינו על גבי הטופס.

3.3.3 בדיקה והערכת מצב ראשונית

- א. החובש או האחיות ילמדו את תלונת החניך ואת ההיסטוריה הרפואית שלו ויבדקו מדדים רפואיים: לחץ דם, דופק וחום.

- ב. החובש או האחות יבצעו הערכת מצב לקביעת המשך הטיפול:
- 1) טיפול על ידי חובש / אחות
 - 2) היוועצות עם אחראי המרפאה או עם הרופא.
- ג. התוצאות של הערכת המצב, כמו גם המדדים ותהליך הבדיקה, יתועדו על גבי הטופס למבקר במרפאה.

3.3.4 מתן טיפול רפואי

- א. הטיפול הרפואי שיינתן יירשם על גבי טופס המבקר.
- ב. עם סיום הטיפול הרפואי תינתנה הנחיות להמשך טיפול ומעקב וכן להגבלת הפעילות, אם יוחלט על הגבלה.
- ג. אם יתגלו אצל החניך סימני מחלה, יש לשקול (בהתאם להמלצת הרופא) אם להשאירו במחנה או להחזירו הביתה בליווי מתאים ובתיאום עם ההורים.
- ד. במקרה שיתגלו אצל אחד החניכים (על ידי רופא המחנה) סימני מחלה מידבקת (כפי שהיא מוגדרת במשרד הבריאות), יש לפנותו מהמחנה בליווי מתאים. בנוסף יודיע על כך מנהל המחנה מיד ללשכת הבריאות וכן לחדר המצב של משרד החינוך ולהורים.
- ה. הטופס המלא של המבקר במרפאה יישמר על פי שמות ועל פי תאריכים, בשיטת תיוק המאפשרת בירור למפרע אם יהיה צורך בכך.
- ו. המרפאה תערוך סיכום יומי של המקרים הרפואיים במהלך היום על פי החתכים השונים ותפיץ סיכומים אלה בקרב המדריכים ובעלי התפקידים להטמעה ולהפקת לקחים.

3.3.5 היערכות למקרה חירום

- א. מנהל המחנה יפרסם על לוח המודעות של המחנה ובכל דרך נוספת שיראה לנכון את מספרי הטלפון של הגורמים האלה:
 - 1) בתי החולים בסביבה ומרפאות קופות החולים
 - 2) לשכת הבריאות הקרובה
 - 3) בתי מרקחת קרובים וזמינים
 - 4) תחנת המשטרה הקרובה
 - 5) קב"ט מוסדות החינוך ברשות המקומית
 - 6) לשכת המחוז של משרד החינוך והמפקח המחוזי של משרד החינוך על המחנות
 - 7) הרשות המקומית או רשות החינוך המקומית
 - 8) תחנת מד"א הקרובה
 - 9) רופא המחנה ומנהל המרפאה
 - 10) שירות המוניות הקרוב.
- ב. למנהל המחנה יהיו בהישג יד רשימת מספרי הטלפון שפורטו לעיל ורשימת מספרי הטלפון של הורי החניכים במקום העבודה ובבית.
- ג. במחנה יהיה נוהל לפינוי נפגע ולהזנקת אמבולנס ומסוק.

3.3.6 רכבי פינוי במחנות משולבים

- א. בקביעת ההיקף והרמה של רכבי הפינוי יש לבחון משתנים אלו:

1) הזמינות של מד"א ומיקום התחנה הקרובה

2) המרחק לבית החולים הקרוב.

ב. להלן הדרישות לרכבי פינוי במחנות:

1) רכב פינוי אמבולנס: במחנה שבו מ-800 איש ומעלה חייב להימצא אמבולנס המורשה על ידי משרד הבריאות. יש לוודא שהרכב הנמצא במחנה עומד בדרישות ובאישורים המחייבים ושהוא מצויד לפחות במכל חמצן גדול, בקרש גב ובמכשיר להחייאה מתקדמת (דיפיברלטור). ברכב הפינוי תהיה אפשרות להכנסת אלונקה. נהג האמבולנס יכול להיחשב חלק מצוות הרפואה במחנה.

2) רכב פינוי שאינו אמבולנס: במחנות שיש בהם פעילות סמינריונית או פעילות בעלת רמת סיכון נמוכה, או הנמצאים בקרבת בית חולים או תחנת מד"א, ישקול הרופא את האפשרות להשתמש ברכב פינוי שאינו אמבולנס.

3) רכב שטח לפינוי: בשטחים שיש בהם קשיי עבירות או שהמרחק בין החניכים בשטח בפעילות עולה על ק"מ אחד, יוצב רכב לפינוי X44. פעילות זו כוללת פעילות חוץ-מחנאית, ניווטים, פעילות לילה בשטח, טיולים למיניהם וכדומה. ברכב זה אפשר יהיה לפרוס אלונקה ולפנות נפגע לנקודת חבירה עם אמבולנס. רכב זה יהיה מיועד בעיקר לפינוי ולא ישמש למטרה אחרת. הרכב יאויש בחובש או בפרמדיק ויהיו בו תרמיל חובש לפי התקן, אלונקה וקרש גב.

4) טרקטורון להובלת נפגעים (רינג'ר): אפשר להשתמש בטרקטורון פינוי עם נהג מוסמך במקום ברכב פינוי. הטרקטורון יהיה בעל התקן לנשיאת אלונקה פתוחה. רכב זה ישמש לפינוי נפגעים מהשטח למרפאה או לאמבולנס. ברכב יימצאו חובש או פאראמדיק וציוד מלא הכולל תרמיל חובש לפי תקן, אלונקה ולוח גב.

ג. יש לדאוג שהנהגים של רכבי הפינוי ייהנו משעות שינה ומנוחה לפי הנדרש בחוקי התעבורה ובתקנותיה לפחות.

קשר עם ההורים

3.3.7

א. עד לערב היציאה למחנה ירוכז מידע אצל הצוות הרפואי בדבר ילדים הסובלים ממחלה או מאלרגיה או מהפרעות אכילה הדורשות התייחסות מיוחדת לצורך לימוד המצב הרפואי ולבירור היכולת להשתתף במחנה, וכן כדי לאפשר היערכות רפואית ולוגיסטית מתאימה.

ב. מסירת הודעה להורים

1) במקרה של צורך במתן טיפול רפואי יש ליידע את ההורים טלפונית.

ככלל יש להשתדל שהחניך הוא זה שיתקשר להורים תוך הסתייעות בטלפון של המרפאה כדי להפחית את הדאגה ואת ההתרגשות של ההורים.

2) במקרים המנויים להלן תימסר הודעה להורים לפני הטיפול של החניך במרפאה:

א) הורה ביקש לעדכן אותו בכל מקרה שבו ילדו פונה לקבל טיפול רפואי;

ב) קיים חשש לאלרגיה לתרופות מסוימות לפי דיווח החניך או ההורים;

ג) החניך בוכה ומסרב לקבל טיפול רפואי;

ד) החניך חולה במחלה כרונית ומתלונן על מחושים או על מכאובים;

- ה) החניך נפצע פציעה קלה (משמעותית).
- 3) הודעה טלפונית שלאחר טיפול תימסר להורים במקרים אלו:
- א) החניך פונה לצורך חוות דעת רפואית נוספת;
- ב) האירוע התרחש באמצע הלילה ולא הייתה דחיפות בדיווח על פי החלטת הרופא;
- ג) ההורים לא היו זמינים בטלפון לפני הטיפול.
- ג. הודעה טלפונית דחופה תימסר להורה בכל מקרה של בעיה משמעותית, כמפורט להלן:
- 1) החניך בסכנת חיים ממשית;
 - 2) החניך נפגע פגיעה המחייבת טיפול רפואי ממושך ומשמעותי;
 - 3) החניך היה מעורב בתאונת דרכים עם נפגעים;
 - 4) החניך סובל ממחלה המלווה בחום גבוה;
 - 5) יש צורך בפינוי החניך לטיפול רפואי מחוץ למחנה;
 - 6) צפוי שהחניך יזדקק לטיפול פולשני מקצועי.
- במקרים אלו יוזמנו ההורים לבית החולים ותינתן להם במקרה הצורך עזרה בהגעה. את ההודעה ימסור הרופא או אחראי המרפאה, בתיאום עם רכז ההורים במחנה.

3.4 דרישות המינימום לניהול הרפואה במחנות רגילים (שבהם עד 800 משתתפים)

- 3.4.1 ככלל הדרישות לניהול רפואה במחנות רגילים (שבהם עד 800 משתתפים) זהות לאלו שבהם מעל ל-800 משתתפים.
- 3.4.2 עם זאת, מחנה שבו עד 400 משתתפים אינו מחויב ברופא, והוא פועל בהתאם להנחיות חוזר זה לצוות הרפואי.
- 3.4.3 במחנה שבו עד 400 משתתפים יהיה אחראי המרפאה חובש מסגל המרפאה שימונה על ידי רכז המפעלים בתנועה או על ידי הבעלות של המחנה.
- 3.4.4 במחנה רגיל ישמש כרכב פינוי רכב מינהלתי שמתאפשרת בו הובלת חולה בשכיבה.

3.5 טבלת דרישות כללית לחובשים ולרופאים במחנה

מס' החניכים במחנה	מספר החובשים	מספר הרופאים
עד 100	1	-
מ-101 עד 200	2	-
מ-201 עד 300	3	-
מ-301 עד 400	4	-
מ-401 עד 500	4	1
מ-501 עד 600	4	1
מ-601 עד 700	4	1
מ-701 עד 800	4	1

1	4	מ-801 עד 900	.9
1	4	מ-901 עד 1000	.10
1	5	מ-1001 עד 1100	.11
1	5	מ-1001 עד 1200	.12
1	5	מ-1201 עד 1300	.13
1	5	מ-1301 עד 1400	.14
1	5	מ-1401 עד 1500	.15
1	5	מ-1501 עד 1600	.16
1	5	מ-1601 עד 1700	.17
1	5	מ-1701 עד 1800	.18
1	5	מ-1801 עד 1900	.19
1	6	מ-1901 עד 2000	.20
1	6	מ-2001 עד 2100	.21
1	6	מ-2101 עד 2200	.22
1	7	מ-2201 עד 2500	.23
1	7	מ-2501 עד 3000	.24

3.6 רשימת תכולה של הציוד הרפואי

מס'	שם הפריט	הכמות
.35	טיפות סולפצייד	10 בק'
.36	טיפות דקס אוטיק	10 בק'
.37	משחת פולידין 15 גר'	10 יחידות
.38	משחת וזלין 40 גר'	3 יחידות
.39	משחת דקטריין	30 יחידות
.40	משחת פולידין 250 גר'	2 יחידות
.41	משחת סינטו 3%	5 יחידות
.42	סירופ מלוקס	4 יחידות
.43	משחת הידרוקורטיזון 1%	20 יחידות
.44	לוציוקלמין	10 יחידות
.45	טיפות פניסטיל	5 בקבוקים
.46	טלק רפואי	10 יחידות
.47	תחבושת היגינית	10 קופסאות
.48	טמפקס	10 קופסאות
.49	כפפות סטריליות לטקס	10 זוגות
.50	שקית קירור	10 יחידות
.51	מזרק חד-פעמי 10 סמ"ק	5 יחידות

5 יחידות	מזרק חד-פעמי 5 סמ"ק	.52
5 יחידות	מזרק 50 סמ"ק	.53
30 יחידות	תמיסה סטרילית לעירוי, ליטר אחד N.SL.0.9%	.54
30 יחידות	תמיסה סטרילית לעירוי, 500 סמ"ק, .N.S.L 0.9%	.55
60 יחידות	סט עירוי	.56
30 יחידות	ונפולון ירוק	.57
30 יחידות	ונפולון כחול	.58
30 יחידות	ונפולון ורוד	.59
יחידה אחת	צינור לשטיפת קיבה (זונדה)	.60
חבילה אחת	אבקת פחמן פעיל רפואי	.61
300 טבליות	אקמול	.62
100 טבליות	כדורים נגד שלשול (ללא מרשם רופא)	.63
60 טבליות	אקמול פורטה	.64
60 טבליות	מוסקול או דומה	.65
100 טבליות	מוקסיפן 250 מ"ג	.66
5 בקבוקים	סירופ מוקסיפן פורטה 500 מ"ג	.67
100 טבליות	פרמין	.68
100 טבליות	פרוגרון או דומה	.69
40 טבליות	פפברין	.70
100 טבליות	אהיסטון או דומה	.71
100 טבליות	רפפן 250 מ"ג	.72
100 טבליות	אורבנין 250 מ"ג	.73
100 טבליות	סיליאן ג'ל	.74
60 טבליות	אריתרומיצין	.75
60 טבליות	אופטלגין	.76
80 טבליות	רספרים	.77
20 טבליות	לקסטיב	.78
2 בקבוקים	טיפות אופטלגין	.79
2 בקבוקים	רפפן 500 מ"ג (סירופ)	.80
4 יחידות	משאף ונטולין	.81
20 חבילות בגדלים שונים	סטריטריפ	.82
2 חבילות	סכין גילוח חד-פעמי	.83
5 אמפולות	אמפ' פרמין	.84
5 אמפולות	אמפ' אדרנלין	.85
5 יחידות	משחת סלברול לכוויות	.86

5 יחידות	סקלפל + להבי ניתוח 115	.87
5 יחידות	חוקן מיקרולט	.88
2 בקבוקים	שמן פרפין	.89
100 טבליות	אורבנין 500 מ"ג	.90
5 חבילות	חוט משי ומחט תפירה 16 מ"מ 3/0 (חבילה סטרילית)	.91
5 חבילות	חוט משי ומחט תפירה 19 מ"מ 5/0 (חבילה סטרילית)	.92
5 חבילות	חוט משי ומחט תפירה 26 מ"מ 6/0 (חבילה סטרילית)	.93
יחידה אחת	ערכה כללית לרופא	.94
יחידה אחת	מספריים כירורגיים	.95
יחידה אחת	מלקחיים זעירים לניתוחים	.96
50 יחידות	שקיות נייר לתרופות	.97
2 יחידות	אלונקה	.98
יחידה אחת	לוח גב	.99
יחידה אחת	שולחן טיפולים	.100
יחידה אחת	מיטת טיפולים	.101
יחידה אחת	צווארון פילדלפיה	.102
יחידה אחת	סד לקיבוע	.103

ב. תכולת תיק רופא

מס'	שם הפריט	הכמות	הערות
.1	תרמיל גב תואם לתכולה	יחידה אחת	
.2	משולש בד	5 יחידות	
.3	תחבושת אישית	2 יחידות	
.4	תחבושת בינונית	יחידה אחת	
.5	חסם עורקים	2 יחידות	
.6	אגד (חבישה)	10 יחידות	בגדלים שונים
.7	אגד אלסטי 8 ס"מ	3 יחידות	
.8	אספלנית (מיקרופור)	3 יחידות	
.9	תחבושת לכוויות (כדוגמת ברנשילד)	3 יחידות	
.10	שמיכה היפותרמית	יחידה אחת	
.11	פלסטרים	20 יחידות	
.12	מספרי חובש	יחידה אחת	
.13	פד גזה סטרילי X7.57.5	20 יחידות	
.14	סד קשיח לקיבוע	יחידה אחת	
.15	פולידין – נוזל, 25 סמ"ק	יחידה אחת	

	יחידה אחת	פולידין – משחה, 15 גר'	.16
	יחידה אחת	סביעור	.17
	יחידה אחת	מסכת כיס להנשמה	.18
	יחידה אחת	מנתב אוויר מס' 00	.19
	יחידה אחת	מנתב אוויר מס' 1	.20
	יחידה אחת	מנתב אוויר מס' 2	.21
	יחידה אחת	מנתב אוויר מס' 3	.22
	יחידה אחת	מנתב אוויר מס' 4	.23
	20 זוגות	כפפות חד-פעמיות	.24
	יחידה אחת	צווארון מתכוון	.25
	יחידה אחת	מד לחץ דם	.26
	יחידה אחת	סטטוסקופ	.27
ערכה שלמה (מערכת, וונפלוניס, פד, ספונג'טה וכו')	2 יחידות	ערכת עירוי, 500 0.9% CC, N.S.L	.28
	יחידה אחת	מפוח הנשמה	.29
אחת מכל גודל	יחידה אחת	מסכות למפוח הנשמה מס' 2 ו-5	.30
	יחידה אחת	סקשן	.31
	5 יחידות	קטטר לסקשן (אדום)	.32
	10 יחידות	AMP ADRENALIN 1 MG	.33
	5 יחידות	AMP ATROPIN 1 MG	.34
	10 יחידות	FUSID 20 MG	.35
	5 יחידות	DORMICUM 5 MG	.36
	2 יחידות	KETALAR 10 MG, 50 ML	.37
	2 יחידות	DEXROSE 50%, 50 ML	.38
	10 יחידות	NACL 0.9%, 10 ML	.39
	יחידה אחת	ISOKET SPRAY	.40
	יחידה אחת	VENTOLIN 20CC	.41
	יחידה אחת	AEROVENT 20 CC	.42
	יחידה אחת	LIDOKINE 2%	.43
	2 יחידות	DIAZEPAM 1 MG	.44
	20 יחידות	PARACETAMOL 0.5 GR	.45
	20 יחידות	DYPIRONE 0.5 GR	.46
	20 יחידות	FURSORMIDE 40 MG	.47
	20 יחידות	PREDNISON 20 MG	.48
	20 יחידות	DICLOFENAC 25 MG	.49
	20 יחידות	PAPAVERINE 40 MG	.50

	20 יחידות	AMOXICILLIN 250 MG	.51
	20 יחידות	CEPHALEXIN 250 MG	.52
	20 יחידות	PENICILLIN 250 MG	.53
	יחידה אחת	מזרק תוך-גרמי לילד	.54
	יחידה אחת	מזרק תוך-גרמי למבוגר	.55
	5 יחידות	מזרק 2 סמ"ק	.56
	5 יחידות	מזרק 5 סמ"ק	.57
	5 יחידות	מזרק 10 סמ"ק	.58
	2 יחידות	מחט וויגון לניקוז חזה	.59
	2 יחידות	סקלפל ח"פ	.60
	יחידה אחת	ג'ל לקטריזציה	.61
	יחידה אחת	צינור הרדמה (טובוס) מס' 3	.62
	יחידה אחת	צינור הרדמה (טובוס) מס' 4	.63
	יחידה אחת	צינור הרדמה (טובוס) מס' 5	.64
	יחידה אחת	צינור הרדמה (טובוס) מס' 6	.65
	2 יחידות	צינור הרדמה (טובוס) מס' 7	.66
	2 יחידות	צינור הרדמה (טובוס) מס' 7.5	.67
	2 יחידות	צינור הרדמה (טובוס) מס' 8	.68
	3 יחידות	מוליך (גייד) למבוגר	.69
	3 יחידות	מוליך (גייד) לילד	.70
	5 יחידות	וונפלון G14	.71
	5 יחידות	וונפלון G18	.72
	5 יחידות	וונפלון G22	.73
4 סוללות נפרדות במלאי	יחידה אחת	לרינגוסקופ (ידיית)	.74
	יחידה אחת	להב לרינגוסקופ מס' 0 (עקום)	.75
	יחידה אחת	להב לרינגוסקופ מס' 1 (עקום)	.76
	יחידה אחת	להב לרינגוסקופ מס' 2 (עקום)	.77
	יחידה אחת	להב לרינגוסקופ מס' 3 (עקום)	.78
	2 יחידות	מסכת אינהלציה	.79
	2 יחידות	מסכת חמצן למבוגר (רזרבואר)	.80
	2 יחידות	מסכת חמצן לילד (רזרבואר)	.81
לפחות 3 ליטרים	יחידה אחת	מכל חמצן נייד מאלומיניום	.82
	יחידה אחת	וסת למכל חמצן נייד	.83
	2 יחידות	מדחום	.84
הסוללות תהיינה מחוץ לפנס	יחידה אחת	פנס ראש	.85

ג. תכולת תיק חובש

מס'	שם הפריט	הכמות	הערות
1.	תרמיל גב תואם לתכולה	יחידה אחת	
2.	משולש בד	5 יחידות	
3.	תחבושת אישית	2 יחידות	
4.	תחבושת בינונית	יחידה אחת	
5.	חסם עורקים	יחידה אחת	
6.	אגד (תחבושת)	10 יחידות	גדלים שונים
7.	איספלנית (מיקרופור)	3 יחידות	
8.	פלסטרים	20 יחידות	
9.	מספרי חובשים	יחידה אחת	
10.	פד גזה סטרילי 7.5X7.5 ס"מ	20 יחידות	
11.	סד קשיח לקיבוע	יחידה אחת	
12.	פולידין – נוזל	יחידה אחת	
13.	פולידין – משחה	יחידה אחת	
14.	סביעור	יחידה אחת	
15.	תחבושת לכוויות (כדוגמת ברנשילד)	3 יחידות	
16.	שמיכה היפותרמית	יחידה אחת	
17.	מנתב אוויר מס' 1	יחידה אחת	
18.	מנתב אוויר מס' 2	יחידה אחת	
19.	מנתב אוויר מס' 3	יחידה אחת	
20.	כפפות חד-פעמיות	10 זוגות	
21.	צווארון מתכוון	יחידה אחת	
22.	מד לחץ דם	יחידה אחת	
23.	סטטוסקופ	יחידה אחת	
24.	ערכת עירוי, CC, N.SL 1000 0.9%	2 יחידות	ערכה מלאה (מערכת, וונפלונים, פד, ספונג'טה...)
25.	מפוח הנשמה	יחידה אחת	
26.	מסכות למפוח הנשמה בגדלים 2, 4, 5	יחידה אחת	אחת מכל גודל
27.	קטטר לסקשן (אדום)	5 יחידות	
28.	סקשן	יחידה אחת	
29.	פנס ראש	יחידה אחת	הסוללות תהיינה מחוץ לפנס
30.	תחבושות אלסטיות, רוחב 8 ס"מ	3 יחידות	
31.	מד חום	יחידה אחת	
32.	כדורי פראצטמול	20 טבליות	

ד. תכולת תיק מגיש עזרה ראשונה

מס'	שם הפריט	הכמות	הערות
.1	תרמיל גב תואם לתכולה	יחידה אחת	
.2	משולש בד	5 יחידות	
.3	תחבושת אישית	2 יחידות	
.4	תחבושת בינונית	יחידה אחת	
.5	חסם עורקים	יחידה אחת	
.6	אגד (תחבושת)	10 יחידות	גדלים שונים
.7	איספלנית (מיקרופור)	3 יחידות	
.8	פלסטרים	20 יחידות	
.9	מספרי חובשים	יחידה אחת	
.10	פד גזה סטרילי 7.5X7.5 ס"מ	20 יחידות	
.11	סד קשיח לקיבוע	יחידה אחת	
.12	פולידין – נוזל	יחידה אחת	
.13	פולידין – משחה	יחידה אחת	
.14	סביעור	יחידה אחת	
.15	מסכת כיס להנשמה	יחידה אחת	
.16	תחבושת לכוויות (כדוגמת ברנשילד)	3 יחידות	
.17	שמיכה היפותרמית	יחידה אחת	
.18	כפפות חד-פעמיות	10 זוגות	
.19	פנס ראש	יחידה אחת	הסוללות תהיינה מחוץ לפנס
.20	תחבושות אלסטיות, רוחב 8 ס"מ	3 יחידות	
.21	מנתבי אוויר (.W.A.) בגדלים 1, 2, 3	3 יחידות	אחד מכל גודל

חוזר מנכ"ל תשע"א/8(ג), כ"ו באדר ב' התשע"א, 01 באפריל 2011